

ใบความรู้เรื่อง คำพ้อง ต้องรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เปิดประตูสู่โคลงโลกนิติ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง คำพ้อง ต้องรู้
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำพ้อง คือ คำที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน ในภาษาไทยมี**คำพ้องเสียง** คือ ออกเสียงเหมือนกัน **คำพ้องรูป** คือ เขียนเหมือนกัน **คำพ้องรูป-พ้องเสียง** คือ เขียนและออกเสียงเหมือนกัน และ **คำพ้องความ** คือ คำที่มีความหมายเหมือนกัน

คำพ้องเสียง มีลักษณะ ดังนี้

๑. อ่านออกเสียงเหมือนกัน
๒. เขียนต่างกัน
๓. ความหมายต่างกัน

ตัวอย่างคำพ้องเสียง

กาญจน์	ทองคำ	เมืองกาญจน์
กานท์	บทกลอน	กลอนกานท์
การ	งาน, ชูระ	ทำการใหญ่ต้องรอบคอบ
การณ	เหตุ, เค้ามูล	เหตุการณ, แลงการณ สังเกตุการณ
กาล	เวลา, คราว, ครั้ง	ฤดูกาล, ตลอดกาล
ภาพ	๑. ดำ, รอยดำหรือรอยแดงที่ผุดตามร่างกายคนป่วยหรือคนตาย	ภาพโรค
	๒. ความตาย	พระภาพ
จันท์	ดูร้าย	น้ำจันท์ หมายถึง เหล้า
จัน	ชื่อพรรณไม้	ผลจันสุกมีสีเหลืองมีกลิ่นหอม กินได้, เครื่องหมายดอกจัน
จันทน์	ชื่อพรรณไม้หอมมีหลายชนิด ใช้ทำยาและเครื่องปรุงเครื่องหอม	จันทน์กะพ้อ, จันทน์แดง จันทน์เทศ
จันทร์	พระจันทร์, วันลำดับที่ ๒ ของสัปดาห์	จันทร์คราส, จันทร์คติ วันจันทร์

คำพ้องรูป มีลักษณะ ดังนี้

๑. เขียนเหมือนกัน
๒. อ่านออกเสียงต่างกัน
๓. ความหมายต่างกัน

ตัวอย่างคำพ้องรูป

เสมา	อ่านว่า (๑) สะ-เหมา	หมายถึง	ชื่อต้นไม้ชนิดหนึ่ง
	(๒) เส-มา	หมายถึง	รูปเครื่องหมายบอกเขตโบสถ์สำหรับ ภิกษุทำสังฆกรรม

กรี	อ่านว่า	(๑) กรี	หมายถึง	หัวกุ้ง
		(๒) กะ-รี	หมายถึง	ช้าง
ปักเป้า	อ่านว่า	(๑) ปัก-กะ-เป้า	หมายถึง	ชื่อปลาอย่างหนึ่ง
		(๒) ปัก-เป้า	หมายถึง	ชื่อว่าชนิดหนึ่งมีหางยาว
แหน	อ่านว่า	(๑) แहन	หมายถึง	ชื่อพืชชนิดหนึ่ง
		(๒) แहन	หมายถึง	หวง ล้อม รักษา ฝ้าระวัง
สระ	อ่านว่า	(๑) สระ	หมายถึง	แอ่งน้ำขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นเองหรือคนขุด
		(๒) สระ-หฺระ	หมายถึง	ตัวอักษรจำพวกหนึ่ง
		(๓) สระ-ระ	หมายถึง	เสียง (ทั่วไป)

คำพ้องรูป-พ้องเสียง มีลักษณะ ดังนี้

๑. อ่านออกเสียงเหมือนกัน
๒. เขียนเหมือนกัน
๓. ความหมายต่างกัน

ตัวอย่างคำพ้องรูป-พ้องเสียง

กัน	อ่านว่า	กัน	หมายถึง	(๑) โกงให้เสมอกัน
				(๒) ฉันท, ข้าพเจ้า
ขึ้น	อ่านว่า	ขึ้น	หมายถึง	(๑) ทำให้ตั้ง
				(๒) นำหัวเราะ
แกะ	อ่านว่า	แกะ	หมายถึง	(๑) ชื่อสัตว์ ๔ เท้าประเภทหนึ่ง
				(๒) เอาเล็บมือค่อย ๆ แคะให้หลุดออก
เขา	อ่านว่า	เขา	หมายถึง	(๑) เนินที่นูนสูงขึ้นไป
				(๒) สิ่งที่ยกออกมาจากหัวสัตว์ มีลักษณะแข็ง
บน	อ่านว่า	บน	หมายถึง	(๑) ขอสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้ช่วยแล้วสัญญาว่าจะให้สิ่งตอบแทน
				(๒) เบื้องสูง ตรงข้ามกับเบื้องล่าง

คำพ้องความ มีลักษณะ ดังนี้

๑. อ่านออกเสียงต่างกัน
๒. เขียนสะกดต่างกัน
๓. ความหมายเหมือนกัน (สิ่งเดียวกัน)

ตัวอย่างคำพ้องความหมาย

ดอกไม้ บุปผา บุษบา บุษบง บุหงา บุหงั้น ผกา มาลี มาลัย
ดวงจันทร์ จันทรา จันทรเจ้า ศศิธร โสณ แชน เดือน ศศิ บุหลัน โสณ นิตากร รัชนีกร
ม้า สิ้นธพ อัสว อาชาไนย มโนมัย พาศี ไหย อัสว แสะ มโนมัย อาชา